

Obsah

Predslov	3
8. OD PRVEJ SVETOVEJ VOJNY K ROZPADU DVOJPÓLOVÉHO SVETA	7
8.1. Charakter prvej svetovej vojny, parížske mierové dohody	7
1. Pojmy prvej svetovej vojny.	8
2. Manifest Františka Jozefa	8
3. Parížska mierová konferencia: Wilson a Clemenceau	9
4. Topografia prvej svetovej vojny (I.)	9
5. Topografia prvej svetovej vojny (II.)	9
6. Zvrat v priebehu prvej svetovej vojny	10
7. Mienka o vojenských veliteľoch.	10
8. Pojmy a kľúčové slová.	11
9. Určenie pojmov	11
10. Vznik Československa	11
11. Vojnová zodpovednosť.	11
12. Charakteristika prvej svetovej vojny	12
8.2. Nové hospodárske a spoločenské javy v rozvinutom svete	13
13. Služobníctvo (čeladníci)	13
14. Rozšírenie volebného práva v Európe	14
15. Zmena v postavení žien (I.)	15
16. Zmena v postavení žien (II.)	17
17. Hospodárske vzťahy medzi veľmocami	18
18. Gándhí o západnej civilizácii	19
19. Hospodárska situácia v 1920-tych rokoch	19
20. Hospodárska situácia veľmocí po prvej svetovej vojne	20
21. Životný štýl v 1920-tych rokoch.	20
8.3. Totalitné systémy v strednej Európe a taliansky fašizmus	22
22. Štátne formy	22
23. Fašizmus	23
24. Mussoliniho prejavy (I.)	23
25. Mussoliniho prejavy (II.)	24
26. Mussoliniho prejavy (III.)	24
27. Zahraničná politika Talianska	25
28. Politické zriadenia v Európe	25
8.4. Spojené štáty a hospodárska kríza v rokoch 1929-33	26
29. Krach na newyorskej burze roku 1929	26
30. Rooseveltove hospodárske opatrenia (I.)	26
31. Burza	27
32. Rooseveltove hospodárske opatrenia (II.)	27
33. Rooseveltova hospodárska politika	28
34. Hospodárske tendencie v 1920-tych a 1930-tych rokoch.	28
35. Nemecké hospodárstvo	31
36. Cesty k riešeniu krízy	31
8.5. Nástup národného socializmu k moci a mechanizmy jeho fungovania	32
37. Zdroje antisemitizmu	32
38. Zosilnenie NSDAP	33
39. Nacistická demagógia	34
40. Nacistický systém	34

41. Volebné výsledky v Nemecku	35
42. Šírenie násilia v Nemecku	37
43. Odpor voči Hitlerovi (I.)	38
44. „Konečné riešenie“, „holokaust“, „šoa“	39
45. Odpor voči Hitlerovi (II.)	40
46. Vybudovanie nacistickej moci	40
8.6. Bolševická ideológia a stalinská diktatúra v rokoch 1920-1930	41
47. Udalosti roku 1917 (I.)	41
48. Bolševickí vodcovia	41
49. Kult osobnosti (I.)	42
50. Kult osobnosti (II.)	43
51. Zmeny v sovietskej spoločnosti (I.)	43
52. Udalosti roku 1917 (II.)	44
53. Stalinská hospodárska politika	45
54. Zmeny v sovietskej spoločnosti (II.)	46
8.7. Pred druhou svetovou vojnou a významné zvraty v druhej svetovej vojne	46
55. Chronológia a miesta	46
56. Napredovanie Nemecka	47
57. Európske udalosti	48
58. Vojské operácie v Európe	48
59. Nemecký útok proti Sovietskemu zväzu	49
60. Príčiny víťazstiev spojencov	50
61. Nacistické Nemecko a medzinárodné zmluvy	51
62. Jazyk nacizmu	51
63. Hlavné udalosti druhej svetovej vojny	52
64. Hirošima	53
65. Chamberlainova uzmiarovacia politika	54
8.8. Studená vojna a dvojpólový svet	54
66. Medzinárodné ozbrojené konflikty po druhej svetovej vojne	54
67. Medzinárodné vzťahy po druhej svetovej vojne	55
68. Štruktúra a úloha OSN	56
69. Studená vojna	57
70. Štruktúra medzinárodných organizácií	57
71. Nemecký „hospodársky zázrak“	59
72. Súperenie v podmienkach studenej vojny	60
73. Rozpad koloniálneho systému	61
8.9. Pád socialistických režimov	61
74. Vznik sovietskeho bloku	63
75. Scenár bolševizácie	63
76. Prísľub komunizmu a skutočnosť	64
77. Identifikácia pojmov (I.)	66
78. Rozdelený Berlín	66
79. Zrútenie sovietskeho systému	67
80. Rozdelená Európa	68
81. Identifikácia pojmov (II.)	70
82. Pád Sovietskeho zväzu	71
83. Komunizmus, bolševizmus, socializmus	72
84. Jadrový vek – problém vzájomného ohrozovania	73
85. Socializmus-kapitalizmus	75
86. Nemecká otázka	76

9. MAĎARSKO OD PRVEJ SVETOVEJ VOJNY PO ZRÚTENIE V DRUHEJ SVETOVEJ VOJNE	78
9.1. Rozpad Rakúsko-uhorskej monarchie a jeho dôsledky	78
87. Hranice a etniká	79
88. Československá propaganda	80
89. Doprava a zmeny hraníc	80
90. Hospodárske dôsledky	83
91. Vojenská situácia	83
92. Etnické a hospodárske dôsledky	84
93. Utečenci	86
94. „Všetkým...“	87
95. Pacifizmus	88
96. Ochrana menšín	89
97. Pozemková otázka	90
98. Politická situácia v Karpatskej kotline	91
9.2. Charakter horthyovského režimu	94
99. Pakt Bethlena a Peyera	94
100. Politická stabilizácia v 1920-tych rokoch	95
101. História plagátov 1920-tych rokoch	96
102. Hospodárska konsolidácia (I.)	97
103. Hospodárska konsolidácia (II.)	98
104. Bethlenova zahraničná politika	98
105. Telekiho zahraničnopolitická koncepcia	99
106. Telekiho „červená mapa“	100
107. Telekiho samovražda (I.)	102
108. Hospodárska kríza v Maďarsku	103
109. Agrárne nožnice	105
110. Telekiho samovražda (II.)	105
111. Národný pracovný plán	106
9.3. Vzdelanosť a životný štýl	107
112. Bytové pomery robotníkov	107
113. Populácia Maďarska medzi dvoma svetovými vojnami	108
114. Panská stredná vrstva	109
115. Spoločenské zmeny medzi dvoma svetovými vojnami	110
116. Mobilita maďarskej spoločnosti medzi dvoma svetovými vojnami	111
117. Mestská spoločnosť	112
118. Neonacionalizmus (I.)	113
119. Neonacionalizmus (II.)	113
120. Klebelsbergova školská politika	114
121. Maďarský vedecký život	115
122. Neonacionalizmus (III.)	116
123. Klebelsbergova kultúrna politika	117
9.4. Možnosti a alternatívy maďarskej zahraničnej politiky	118
124. Článok lorda Rothermera	118
125. Otázka územnej revízie	119
126. Taliansko-maďarská zmluva o priateľstve	120
127. Rímske protokoly	120
128. Gömbösova zahraničná politika	121
129. Maďarsko a jeho susedia	121
130. Nástupníctvo po Horthym	122
131. Nemecké zámery v Dunajskej kotline	123
132. Prvá viedenská arbitráž	124
133. Územná revízia	125

134. Medzinárodné súvislosti územnej revízie	126
135. Súdobé hodnotenie územnej revízie	128
9.5. Účasť Maďarska v druhej svetovej vojne	129
136. Vojnové výhľady	129
137. Prípojenie sa Maďarska k trojmocenskej dohode	130
138. Memoáre Henrika Wertha	131
139. Katastrofa pri Done	132
140. Katastrofa pri Done a maďarské vojenské velenie	133
141. Sovietske stanovisko o maďarsko-anglických rokovaníach	134
142. Jatky v Novom Sade	134
143. Nemecko-maďarské vzťahy	136
144. Vianočné číslo denníka Népszava	137
145. Návrh zvláštneho mieru	137
146. Politika Kállayho vlády	138
147. Manifest Miklósa Horthyho	139
9.6. Nemecká okupácia a holokaust	140
148. Mukačevský pogrom	140
149. Prímasov pastiersky list (I.)	141
150. Nemecká okupácia a maďarská armáda	142
151. István Bethlen o „nyilasovskej“ moci	142
152. Straty maďarského židovstva	143
153. Postavenie a záchrana židovstva	144
154. Židovstvo a školstvo	144
155. Numerus clausus	145
156. Prvý a druhý židovský zákon	145
157. Tretí židovský zákon	147
158. Asimilácia židovstva	147
159. Prímasov pastiersky list (II.)	148
10. MAĎARSKO OD ROKU 1945 PO PREVRAT	149
10. 1. Sovietske oslobodenie a okupácia	149
160. Vojnové straty	149
161. Ľudské straty vo vojne	150
162. Dohoda o prímerí (I.)	151
163. Pastiersky list Józsefa Mindszentyho (I.)	152
164. Volebné výsledky roku 1945	153
165. Pozemková reforma roku 1945 (I.)	153
166. Oslobodenie alebo okupácia?	154
167. Dohoda o prímerí (II.)	155
168. Karikatúra o situácii pred prímerím	156
169. Osudy politikov	157
170. Proces s Maďarským spoločenstvom	157
171. Volebné výsledky	158
172. Nárast územia Sovietskeho zväzu a hranice Maďarska	159
173. Pozemková reforma roku 1945 (II.)	160
10.2. Osud Zahraničných Maďarov	162
174. Parížske mierové rokovania a zahraniční Maďari	162
175. Zahraniční Maďari	163
176. Košický vládny program	165
177. Maďarská autonómna provincia	165
178. Maďari v nástupníckych štátoch	167
179. Menšinový osud	167

10. 3. Vybudovanie a fungovanie komunistickej diktatúry	168
180. Úrad na ochranu štátu (ÁVH)	168
181. Združstevňovanie	169
182. Zoštátňovanie, hospodársky život	171
183. Program boľševizácie (I.)	172
184. Socialistická propaganda	173
185. Rákosiho kult osobnosti	174
186. Päťdesiate roky	175
187. Vysídľovanie	175
188. Nútené práce v Recsku	176
189. Rajkov proces	178
190. Kulaci	179
191. Program boľševizácie (II.)	180
192. Komunistická propaganda, čiže odhalená manipulácia	182
193. Šport a politika	182
10. 4. Revolúcia roku 1956	184
194. 23. október 1956	184
195. Požiadavky revolúcie	186
196. Účastníci revolúcie	187
197. Vyhlásenie vlády z 28. októbra 1956	188
198. Požiadavky a vládne vyhlásenie z 28. októbra 1956	189
199. János Kádár roku 1956	191
200. Represálie	192
201. Požiadavky revolúcie	193
202. Povstalecké skupiny, 1956	194
203. Mindszentyho prejav	196
204. Maďarská nezávislosť po roku 1956	197
205. Robotníci a revolúcia 1956	198
206. Revolúcia roku 1956 a ÁVH (ÚOŠ – Úrad na ochranu štátu – štátna bezpečnosť)	200
207. Šance revolúcie roku 1956	201
10. 5. Charakter Kádárovho režimu	204
208. Straty v roku 1956	204
209. Porevolučná karikatúra	205
210. Vnútna rozviedka	205
211. Šestdesiate roky	207
212. Maďarské poľnohospodárstvo	208
213. Školstvo a kultúra	209
214. Kádárov pád	210
215. Sovietska intervencia roku 1956	212
216. János Kádár a proces s Imrem Nagyom	213
217. Guľášový komunizmus	215
218. Protištátna činnosť	216
219. Moderná životná forma	218
220. „Najveselší barak“ v tábore	220
221. János Kádár a jeho režim	221
10. 6. Prevrat	223
222. Čo predchádzalo prevratu?	223
223. Medzinárodné okolnosti prevratu	224
224. Program demokratických zmien	225
225. 15. marec 1989	226
226. Zmena štátnych znakov	228
227. Zákony pokojného prechodu (tzv. kardinálne zákony)	228

228. Ústavy	229
229. Pasca zadlženosti	231
230. Program prevratu	232
231. Pohreb Imreho Nagya a odbor III/III	233
232. Volebné plagáty z roku 1990	235
233. Národný okrúhly stôl	235
234. Privatizácia	236
235. Štyri voľby v Maďarsku	237
11. SÚČASNOSŤ	238
11. 1. Charakter a perspektívy stredoeurópskeho regiónu, problémy postsovie- tskych zriadení	238
236. Reorganizácia v strednej Európe	238
237. Privatizácia v strednej Európe	240
238. Spolupráca stredoeurópskych krajín	241
239. Hospodárska situácia socialistických krajín	241
240. Etnické pomery v Juhoslávii	242
241. Rozpad Juhoslávie	244
11. 2. Dejiny európskej integrácie	245
242. Inštitúcie Európskej únie	245
243. Európska únia (I.)	246
244. Európska únia (II.)	246
245. Európa na karikatúre (I.)	247
246. Európske inštitúcie	247
247. Legislatívny proces v Európskej únii	248
248. Medzníky európskeho integračného procesu	248
11. 3. „Tretí svet“	250
249. Oslobodenie koloniálnych národov (I.)	250
250. Oslobodenie koloniálnych národov (II.)	251
251. Proces získania nezávislosti Afriky	251
252. Hospodárske problémy oslobodených kolónií	252
253. Veľmoci a rozvojové krajiny	253
254. Oslobodenie koloniálnych národov (III.)	254
255. Program získania nezávislosti kolónií	255
256. Populačná explóza	256
257. Konflikt medzi Severom a Juhom	257
258. Problém urbanizácie	259
11. 4. Konzumná spoločnosť, ekologické problémy, udržateľný rozvoj	260
259. Znečistenie životného prostredia	260
260. Európa na karikatúre (II.)	261
261. Európsky parlament a ochrana životného prostredia	261
262. Technické previnenia – technické riešenia? (I.)	262
263. Technické previnenia – technické riešenia? (II.)	263
264. Rozvojová pomoc	263
265. Greenpeace a WWF	264
11. 5. Výzvy a protirečenia globálneho sveta	265
266. Výhody a nevýhody médií	265
267. Vplyv masovej komunikácie	265
268. Filmové žánre a ich osobitosti	266
269. Prezentácia reality v médiách (I.)	267
270. Prezentácia reality v médiách (II.)	267
271. Reklama a mládež (I.)	268
272. Reklama a mládež (II.)	269

12. SÚČASNÁ MAĎARSKÁ SPOLOČNOSŤ A ŽIVOTNÝ ŠTÝL	270
12. 1. Základné občianske poznatky	270
273. Ľudské a občianske práva počas francúzskej revolúcie a dnes	270
274. Všeobecná deklarácia ľudských práv	271
275. Maďarské štátne občianstvo	272
276. Práva a povinnosti vyplývajúce zo štátneho občianstva	273
277. Právny štát	274
278. Koordinácia záujmov (Tripartita)	275
279. Starostlivý štát	276
280. Sociálna politika	276
281. Školstvo a rovnosť šancí	277
12. 2. Etniká a národnosti v maďarskej spoločnosti	279
282. Práva národností v dnešnom Maďarsku	279
283. Pomer národností	280
284. Národnostné školstvo	280
285. Maďarsko-československá dohoda o výmene obyvateľstva (I.)	282
286. Maďarsko-československá dohoda o výmene obyvateľstva (II.)	283
12. 3. Rómovia v Maďarsku	284
287. Postavenie Rómov medzi dvoma svetovými vojnami	284
288. Rómsky holokaust	285
289. Určenie pojmu cigánstva	285
290. Vzdelanosť Rómov	286
291. Počet Rómov	287
292. Rómovia na trhu práce	288
12.4. 12. 4. Fungovanie parlamentnej demokracie a systém samospráv	290
293. Volebný systém	290
294. Volebné právo	291
295. Samosprávy	292
296. Fungovanie samosprávneho systému	293
297. Ústavný súd	294
298. Vláda Maďarskej republiky	295
299. Prezident	296
300. Referendum	297
12. 5. Spoločenské, hospodárske a demografické zmeny	298
301. Veková štruktúra Maďarska	298
302. Vývoj populácie	299
303. Zložky vývoja populácie	300
304. Otázka rastu populácie	302
305. Vzťah medzi rastom populácie a životnou úrovňou	302
306. Príčiny poklesu populácie	303
307. Reštrukturalizácia maďarského hospodárstva (I.)	305
308. Zahraničný obchod Maďarska (I.)	306
309. Zahraničný obchod Maďarska (II.)	307
310. Cudzinecký ruch (turizmus)	308
311. Zahraničný obchod Maďarska (III.)	309
312. Reštrukturalizácia maďarského hospodárstva (II.)	311
PRÍLOHA	312
Hľadač podľa kompetencií	312
Hľadač podľa disciplín	313